

Kontakten mellem mennesker og dyr

Artikel af Gitte Jensen

Hvor stor er forskellen på mennesker og dyr? Dyr kan ejes og sælges. Raske dyr kan bruges til forsøg, de kan aflives, slagtes og jages. Mennesker straffes, hvis de behandler hinanden på den måde. Hvad kan mennesket? Det kan forudsige konsekvens af egne handlinger. Mennesket har evnen til at føle, tænke og tale. Alligevel sker der noget interessant, når mennesker og dyr er sammen. Forskningen viser, at tid brugt sammen med dyr giver følelsen af ansvar, reducerer stress, opbygger selvtillid og giver kompetencer i forhold til indlevelse og empati. Hvorfor det? Fordi berøring udløser indofiner og fordi kontakt og interaktion skaber sociale bånd på tværs af biologiske skel. Med dette in mente, har jeg brugt en formiddag i selskab med Minik og Jørgen på Ejby Fritidshjem, hvor Parkvænget har en aftale om at passe heste i vinterhalvåret. Aftalen er kommet i stand, fordi flere beboere har gode minder og positive erfaringer med at være tæt på dyr - primært heste.

Det er en kold formiddag med blå himmel og få skyer, da vi sætter os ind i Parkvængets røde Citroën. Selv med skisokker i gummistøvlerne, føles fødderne kolde, og vi glæder os alle til at komme ud af bilen og gå os varme i de første forårsstråler fra solen. Turen til fritidshjemmet er kort. Uden for bilvinduerne suser vejtræer og firmaer forbi. Inden længe drejer vi ned ad en stille villavej og fortsætter helt til bunden af vejen.

Fritidshjemmet lyser op på lang afstand – store gule staldbygninger. I det øjeblik vi træder ud af bilen, rammer lugten af hest os. Jeg føler mig pludselig som barn igen, jeg mærke den bløde fornemmelse af mulen på min rideskolehest, mens jeg aer blissen og ser ind i verdens bruneste øjne. *”Kommer du, Gitte?”* Jørgen er allerede på vej ind i stalden, der ligger længere fremme. Jeg smiler og løber mod dem. Minik er stoppet på gårdspladsen, der er omkredset af fire gule bygninger. Han nusser den grå kælne kat, der står på bænken. *”Den er fin,”* siger jeg og han nikker som svar.

”Hvilken hest passer du, Minik?”, spørger jeg, efter vi er gået ind i stalden. Han løfter hånden og peger mod hestene inde i boksene.

En kæmpe sortbund hest stikker hovedet ud af boksens tremmer *”Cashmir”*, siger han og åbner boksdøren. Han står lidt derinde og klapper det store dyr. Jeg kan se hans læberne bevæge sig, men jeg kan ikke høre hvad han siger. Hestens øre drejer sig frem og tilbage. Der er ingen tvivl om de har kontakt.

Jeg kigger rundt i stalden. Der står vel omkring 5 heste og 4 ponyer. For enden af stalden fører en stige op til høløftet. Står man tæt ved stigen, kan man dufte den bløde duft af tørret hør, som minder om kattekillinger og slåskamp.

Minik er ude i stalden igen. Han sidder på stigen og tager sine gummistøvler på, den grå kat er omkring hans ben. Vi smiler lidt, og katten stopper op et kort øjeblik, og hopper derefter op på benene af Minik.

Jørgen er allerede i gang længere ind i stalden og står bøjet og et ældgammelt støvet skrivebord. Jeg kan se; han skriver i en kalender, og kort efter vender han sig om *”Minik, er du klar til at give hestene vand?”* Minik nikker og går over staldgangen og åbner for vandhanen.

Han vinker mig mod sig, og går foran hen i den modsatte ende af stalden. Han vil vise mig noget, fornemmer jeg. Pludselig hører jeg et højt hvin, Minik griner og ser meget begejstret ud. Jeg halv-løber mod indgangen til den anden staldbygning og ser med de samme de to små hængebugsvin, der løber på gangen. Et øjeblik får Minik og jeg øjenkontakt og jeg råber lidt for højt *”En gris???”* Han griner og nikker *”Meget hurtig”*, siger han og løfter tommelfingeren, som tegn på at alt er i den fineste orden.

”Må de bare løbe ude”, spørger jeg forsigtig. Han ryster på hovedet, peger mod Jørgen, der kommer os i møde. *”Nå, du har set svinene? De skal lige lukkes ind i boksen, inden vi tager de to brune heste ud”*.

Jeg står bare lidt, flytter lidt rundt på kroppen og stiller mig ved siden af Minik. Jeg når ham ikke engang til skulderen. Han klapper mig på ryggen og skubber mig frem *"skal jeg?"* spørger jeg og han nikker. Jeg ser mig selv gå alt for hurtigt rundt efter et lille svin og hører Minik og Jørgen grine sammen.

Jørgen og Minik begynder at tage hestene ud af boksene, en efter en. De arbejder stille sammen og det virker som om, der er mange stiltiende aftaler mellem dem. Med rolige bevægelser fører den ene mand hestene ud på folden, mens den anden åbner og lukker på indhegningen. Alt foregår i et tempo, hvor både mand og hest har tid til at følge med.

"Kom, vi skal muge ud nu", siger Jørgen, *"jeg har taget handsker med til dig også, Gitte"*. Jørgen går i den ene stald og Minik og jeg i den anden. Han tager møggreb og trillebør frem og viser mig hvordan jeg skal gøre. Vi siger ikke så meget. Vi arbejder sammen og efter kort tid giver han tegn til mig om at boksen ser fin ud. *"Hvor skal vi hen med lortet?"* spørger jeg. *"Kom.... Her"*, siger han og så let som ingenting griber han den tunge bør.

Han går med raske skridt langs de gule bygninger mod containeren på siden af stalden. *"Se"*, siger og han sætter børen ned, peger mod hestene i indhegningen. Jeg følger hans blik og ser hestene vride og rulle sig i den våde jord. *"Nøj, de nyder det"*, siger jeg. *"Godt liv"*, siger Minik og samler børen op igen og går videre.

Jeg står lidt, tænker over de to ord *"godt liv"*, så enkelt kan det i virkeligheden siges, når ord ikke er det, der er mest af i ens verden.